

Alkoholio prieinamumo nepilnamečiams tyrimas

užsakovas:

vykdytojas spinter tyrimai

BŪDAS ŽINOTI

metodologija

Tyrimo metodologija

Viešosios nuomonės ir rinkos tyrimų bendrovė "Spinter tyrimai" 2012 metų balandžio 20 - gegužės 2 dienomis atliko Lietuvos nepilnamečių jaunuolių tyrimą CAWI (Computer Assisted Web Interview) metodu.

❑ Tyrimo tikslas

Išsiaiškinti, kiek lengvai nepilnamečiams yra prienami alkoholiniai gėrimai ir kokiais kanalais šiuo tikslu jie dažniausiai pasinaudoja.

❑ Tyrimo metodas

CAWI (Computer Assisted Web Interview) metodas, naudojant standartizuotą su Užsakovu suderintą klausimyną.

❑ Tyrimo lokacija

Visa šalies teritorija.

❑ Tikslinė grupė

Šalies jaunuoliai nuo 14 iki 17 metų amžiaus.

❑ Tyrimo imtis

Tyrimo metu buvo apklausti 503 respondentai.

❑ Atranka

Tyrimo metu naudotas atsitiktinės atrankos metodas, taikant amžiaus atrankinį kriterijų.

❑ Duomenų analizė

Duomenų analizė buvo atliekama, naudojant SPSS/PC programinę įrangą.

Ataskaitoje pateikiami bendrieji atsakymų pasiskirstymai (procentai), ir pasiskirstymai pagal socialines-demografines charakteristikas (Žr. Priedus).

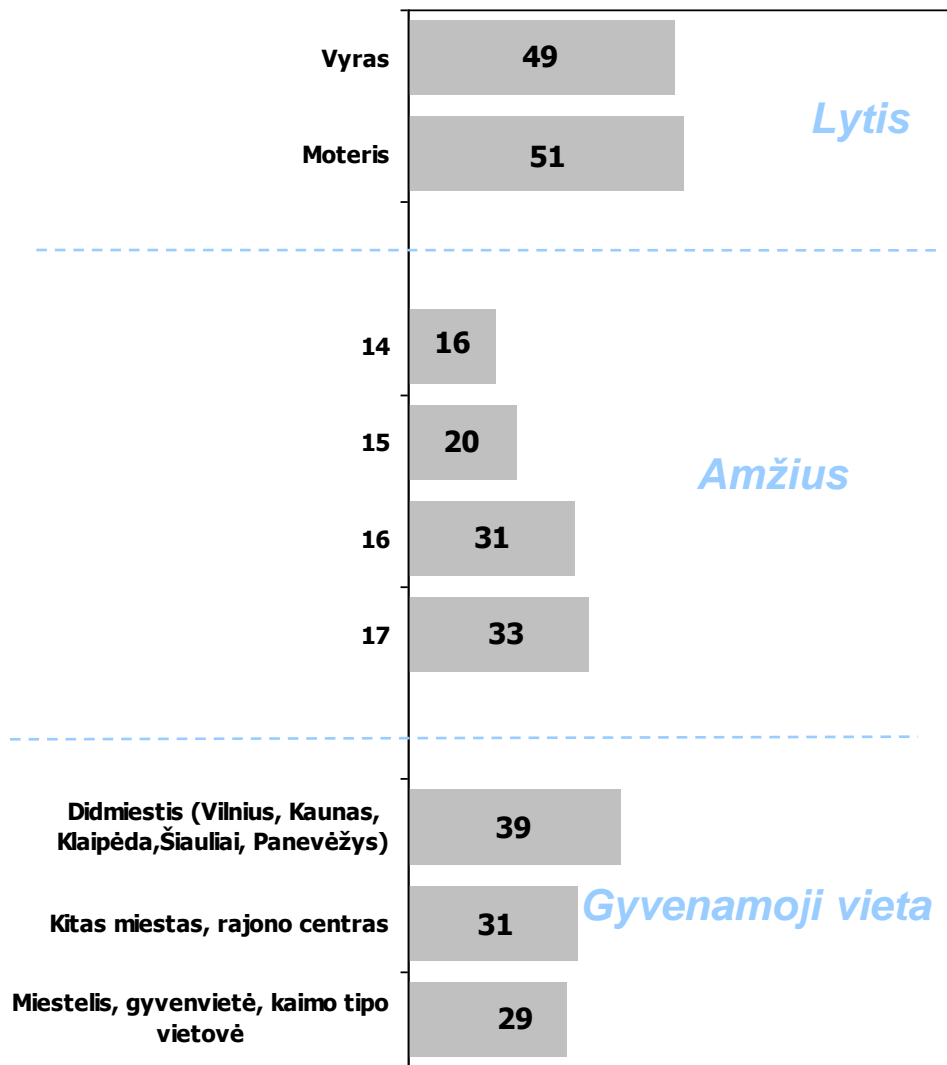
Statistinė paklaida

Atrankiniuose kiekybiniuose tyrimuose visada išlieka statistinės paklaidos tikimybė, į kurią būtina atsižvelgti interpretuojant duomenis. Pvz.: Jeigu apklausus 503 respondentus gavome, kad 20,3 proc. apklaustų nepilnamečių alkoholinių gėrimų vartoja bent kelis kartus per mėnesį, tai yra 95 proc. tikimybė, kad tikroji reikšmė yra tarp 16,7 ir 23,9 proc.

Įverčio tikslumas mažėja, mažėjant analizuojamų atsakymų skaičiui. Toliau pateikiama lentelė padedanti įvertinti statistinę paklaidą.

	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
	3	5	10	15	20	25	30	40	50	50
	97	95	90	85	80	75	70	60	50	50
N										
100	3.4	4.4	6.0	7.1	8.0	8.7	9.2	9.8	10	10
200	2.4	3.1	4.2	5.0	5.7	6.1	6.5	6.9	7.1	7.1
300	2.0	2.5	3.5	4.1	4.6	5.0	5.3	5.7	5.8	5.8
400	1.7	2.2	3.0	3.6	4.1	4.3	4.6	4.9	5.0	5.0
500	1.5	1.9	2.7	3.2	3.6	3.9	4.1	4.4	4.5	4.5
750	1.2	1.6	2.2	2.6	2.9	3.2	3.3	3.6	3.7	3.7
1000	1.1	1.4	1.9	2.3	2.5	2.7	2.9	3.1	3.1	3.1

Respondentų socialinės – demografinės charakteristikos (%)

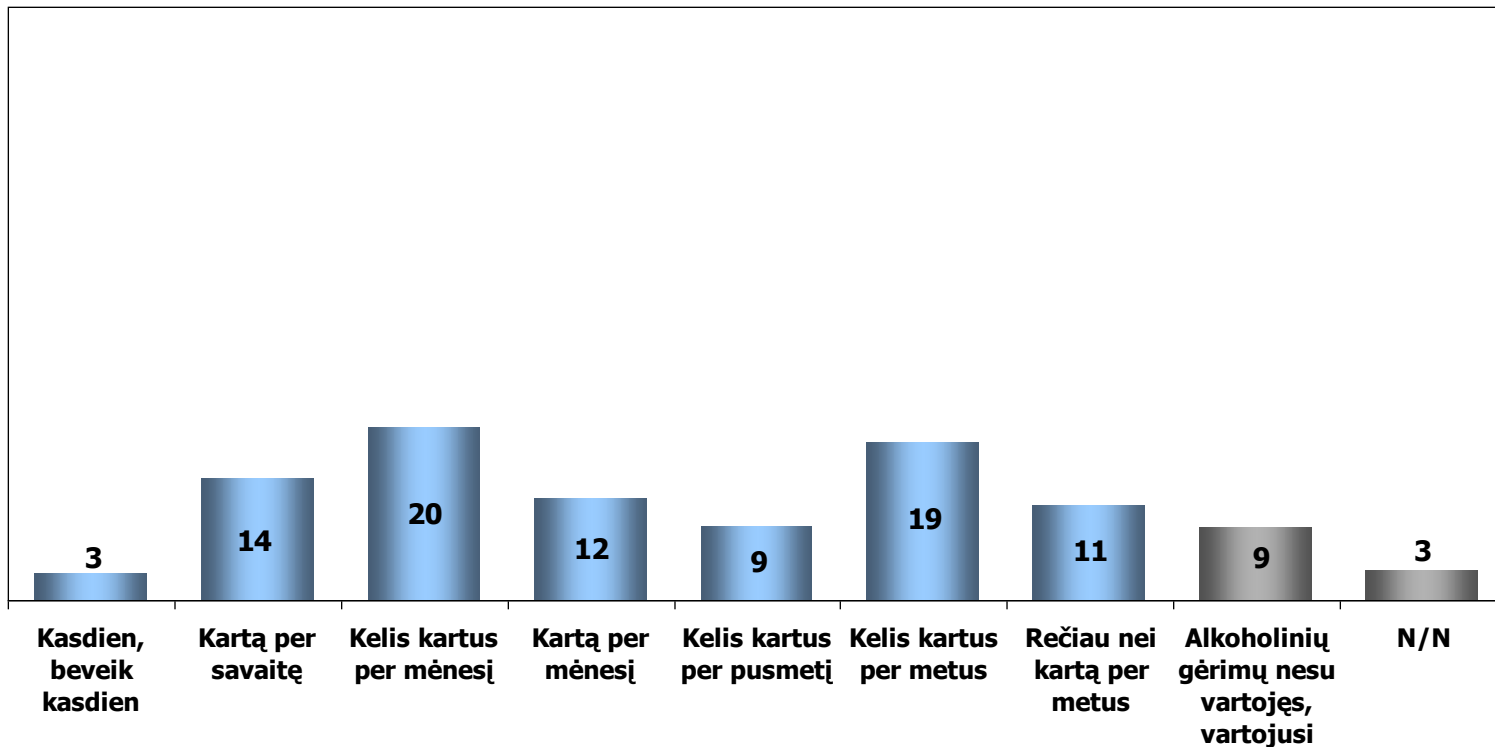

tyrimo rezultatai

Alkoholio vartojimo dažnumas (%)

Kaip (vidutiniškai) dažnai Jūs vartojate alkoholinius gėrimus?

N=503

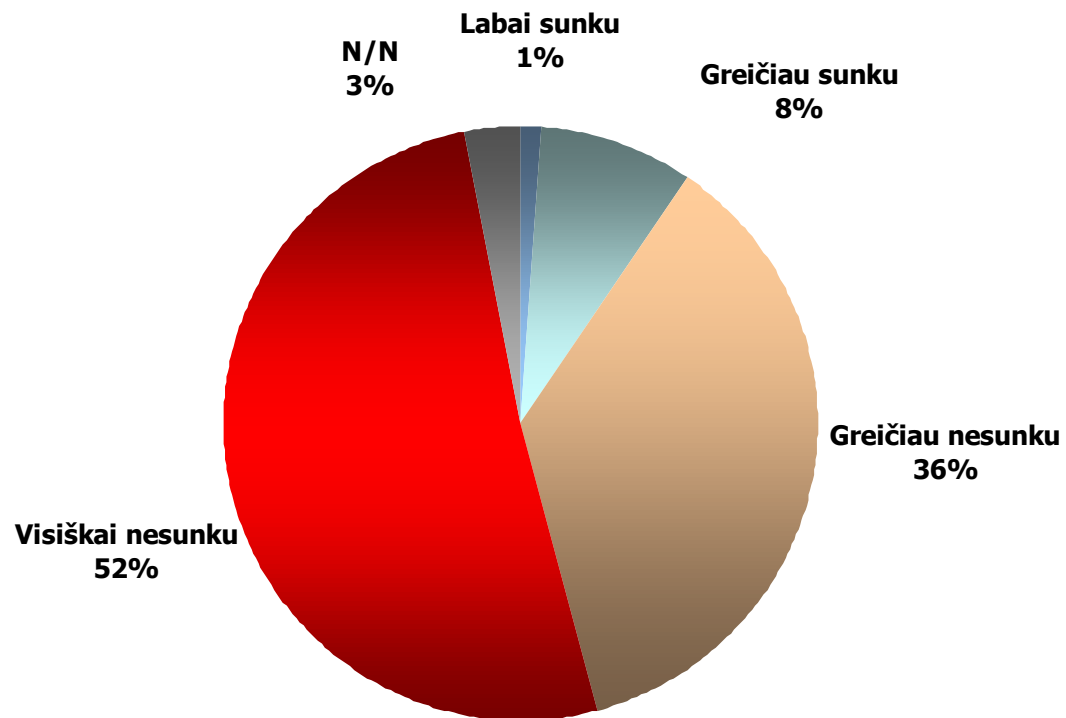

Dažniau (daugiau nei kelis kartus per mėnesį) alkoholinius gėrimus vartoja vaikinai bei vyriausieji tyrimo dalyviai.

Alkoholio įsigijimo sunkumas (%)

Jūsų vertinimu, kiek sunku nepilnamečiams įsigyti alkoholinių gėrimų?

N=503

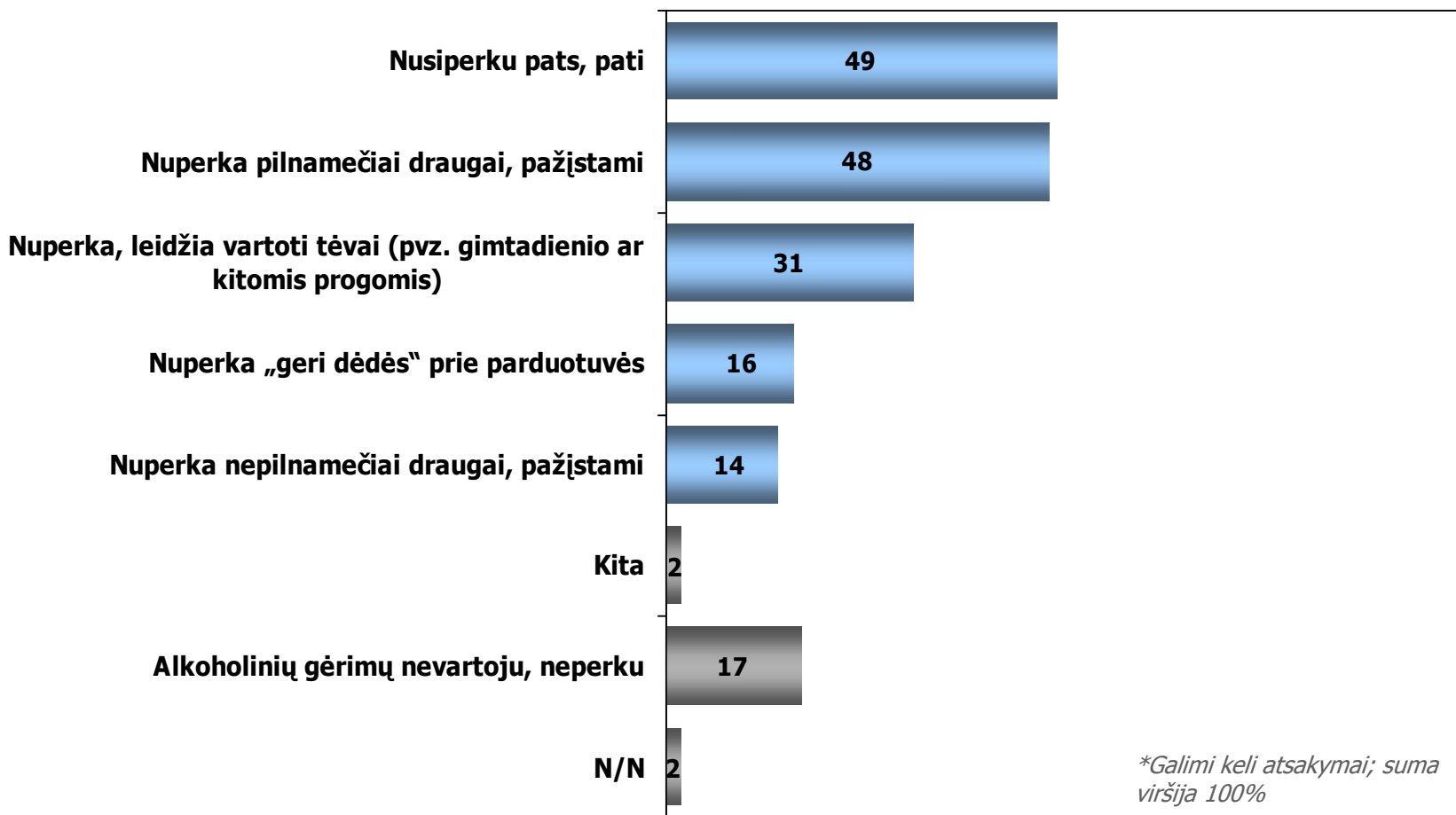

Tai, kad nepilnamečiams nėra sunku įsigyti alkoholinių gėrimų dažniau mano vyresni apklaustieji bei didžiųjų miestų / rajono centrų gyventojai.

Alkoholio įsigijimo būdai (%)

Kaip įsigyjate, iš kur gaunate alkoholinių gėrimų?

N=503

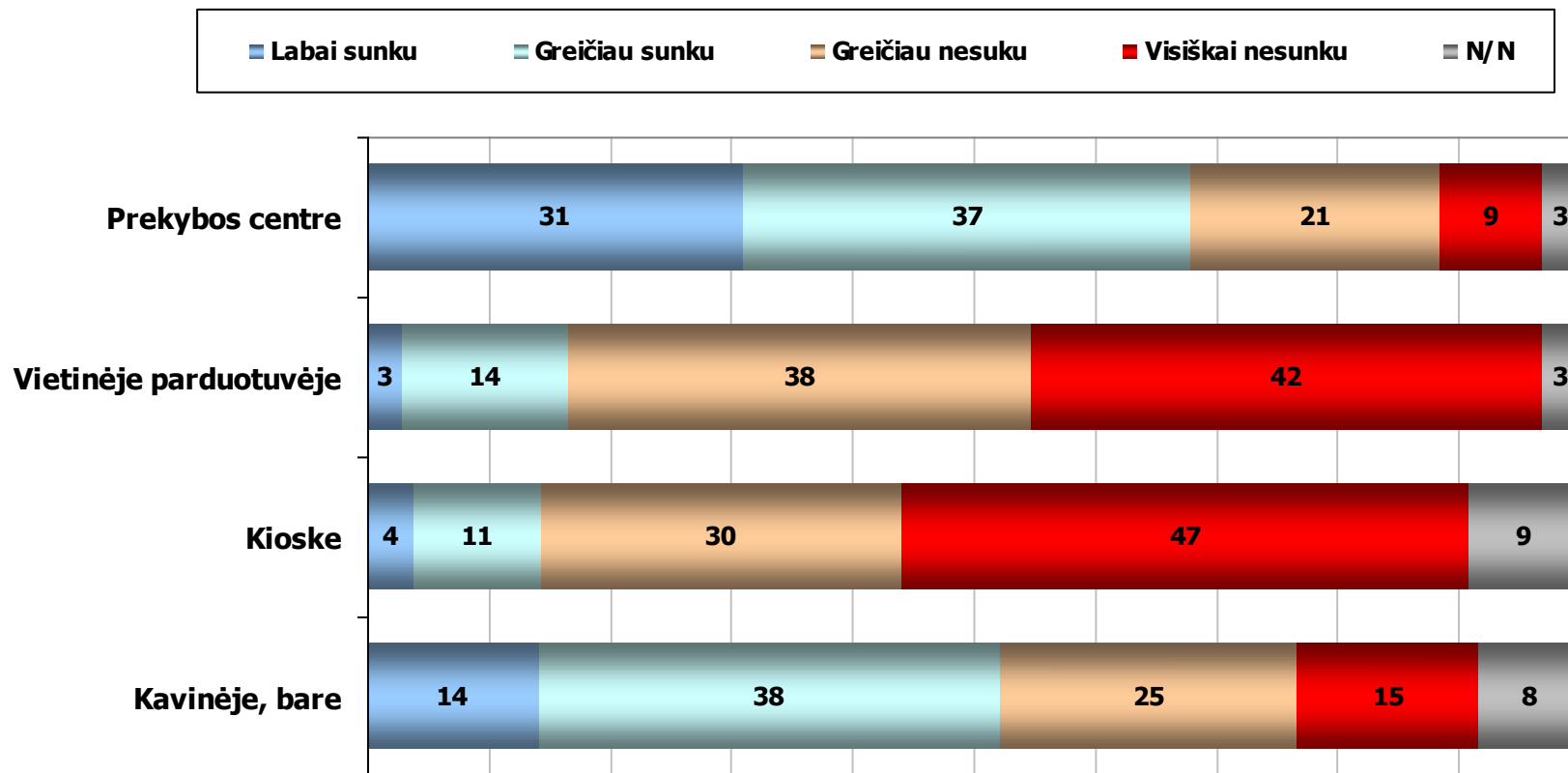

Patys alkoholinių gėrimų dažniausiai nusiperka vyresni tyrimo dalyviai ir didžiųjų miestų / rajono centrų gyventojai. Pilnamečių pažįstamų ir draugų pagalba dažniau pasinaudoja merginos. „Geri dėdės“ dažiau alkoholį padeda įsigyti didžiųjų miestų gyventojams. Tėvų sutikimą vartoti alkoholį dažniau gauna merginos bei jaunesni respondentai.

Alkoholio įsigijimo sunkumas pagal prekybos vietas (%)

Kiek Jūsų vertinimu lengva, sunku nepilnamečiui įsigyti alkoholinių gėrimų šiuose prekybos taškuose:

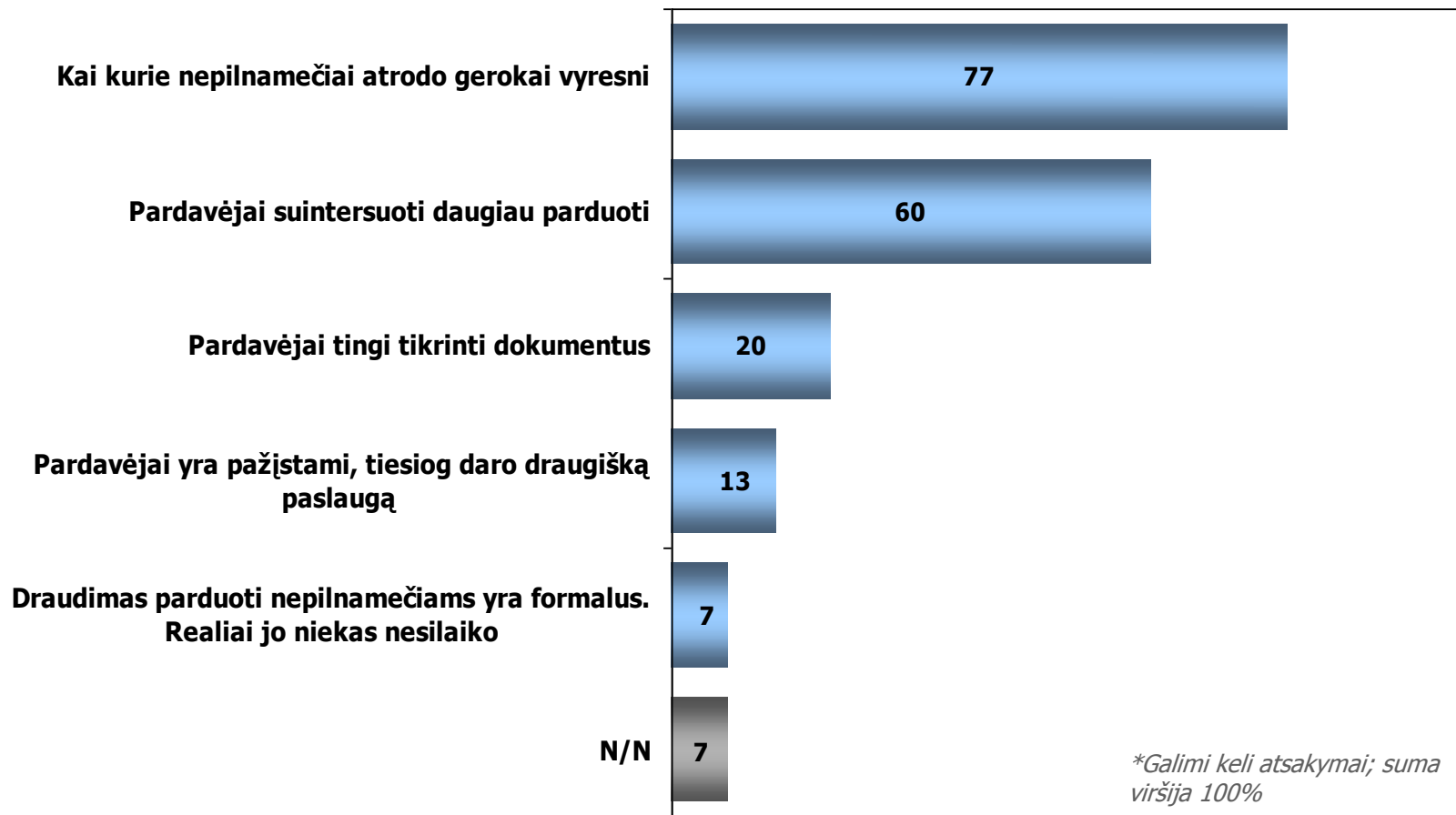
N=503

Alkoholio pardavimo nepilnamečiams priežastys (%)

Jūsų nuomone, kodėl pardavėjai parduoda alkoholinius gėrimus nepilnamečiams?

N=503

Nepilnamečių vyresnę išvaizdą bei pardavėjų suinteresuotumą daugiau parduoti dažniau nurodo merginos ir rajono centrų / mažesnių gyvenviečių gyventojai. Vaikinai dažniau mano, kad pardavėjai tiesiog tingi tikrinti dokumentus. Pažintys dažniau minimos vyresnių jaunuolių bei miestelių, kaimo vietovių gyventojų. Draudimo parduoti nepilnamečiams alkoholinius gėrimus veiksmingumu dažniau abejoja jaunuoliai, gyvenantys didžiuosiuose miestuose.

apibendrinimas

Apibendrinimas

- 37 proc. respondentų alkoholį vartoja dažiau nei kartą per mėnesį. 21 proc. – kartą per mėnesį / kelis kartus per pusmetį. 30 proc. – rečiau. 9 proc. apklaustų nepilnamečių alkoholinių gėrimų visai nevartoja.
- Dauguma (52 proc.) tyrimo dalyvių yra įsitikinę, jog nepilnamečiams įsigyti alkoholinių gėrimų visiškai nesudėtinga. Dar 36 proc. mano, kad tai greičiau nėra sudėtinga. Alkoholio prieinamumo suvaržymus mato 9 proc. apklaustų jaunuolių.
- Beveik pusė nepilnamečių teigė alkoholinių gėrimų įsigyjantys patys (49 proc.) arba su pilnamečių draugu, pažįstamų pagalba (48 proc.). 31 proc. pripažino, kad alkoholį jiems leidžia vartoti tėvai. „Gerų dėdžių“ pagalbą įvardijo 16 proc. apklaustųjų. 14 proc. paminėjo, kad alkoholį įsigyja ne patys, o jų nepilnamečiai draugai.
- Pagrindiniai alkoholio įsigijimo būdai: nusipirkti patiems (35 proc.) arba paprašyti, kad tai padarytų pilnamečiai draugai, pažįstami (34 proc.).
- Apklaustųjų nuomone, lengviausia nepilnamečiams alkoholinių gėrimų įsigyti vietinėje parduotuvėje (80 proc.) arba kioske (77 proc.).
- Dauguma tyrimo dalyvių alkoholio prieinamumą nepilnamečiams paaiškina tuo, kad jaunuoliai, bandantys įsigyti alkoholio, atrodo gerokai vyresni (77 proc.). Dar 60 proc. linkę manyti, kad patys pardavėjai suinteresuoti parduoti kuo daugiau alkoholinių gėrimų. 20 proc. respondentų sutinka su tuo, jog pardavėjai tingi tikrinti dokumentus, 13 proc. mano, jog pardavėjai linkę daryti draugišką paslaugą nepilnamečiams. 7 proc. vertinimu, draudimas parduoti alkoholį nepilnamečiams yra tik formalumas, kurio praktikoje mažai kas laikosi.

ačiū